

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

27. října 2016 *

„Řízení o předběžné otázce — Posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí — Směrnice 2001/42/ES — Článek 2 písm. a) a čl. 3 odst. 2 písm. a) — Pojem ‚plány a programy‘ — Podmínky zřizování větrných elektráren stanovené vyhláškou — Ustanovení, která se týkají mimo jiné opatření v oblasti bezpečnosti, kontroly, uvedení do původního stavu, složení jistoty a norem upravujících hladiny hluku, které jsou stanoveny podle účelu využití oblastí“

Ve věci C–290/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Conseil d'État (Státní rada, Belgie) ze dne 2. června 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 15. června 2015, v řízení

Patrice D'Oultremont a další

proti

Région wallonne,

za přítomnosti:

Fédération de l'énergie d'origine renouvelable et alternative ASBL (EDORA),

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení M. Ilešič, předseda senátu, A. Prechal, M. A. Rosas, C. Toader (zpravodajka) a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

vedoucí soudní kanceláře: V. Tourrès, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 7. dubna 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za P. D'Oultremonta a další J. Sambonem, avocat,

— za Fédération de l'énergie d'origine renouvelable et alternative ASBL (EDORA) J. Sohierem, S. Rodriguesem, L. Levim, A. Blotem a M. Chomém, avocats,

* Jednací jazyk: francouzština.

- za belgickou vládu J. Van Holm, M. Jacobs a S. Vanriem, jako zmocněnci, ve spolupráci s P. Moërynckem, avocat,
- za francouzskou vládu D. Colasem a J. Trabandem, jako zmocněnci,
- za nizozemskou vládu M. K. Bulterman, B. Koopman a J. Langerem, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi O. Beynet a C. Hermesem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 14. července 2016,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 písm. a) a čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (Úř. věst. 2001, L 197, s. 30; Zvl. vyd. 15/06, s. 157).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Patricem D'Oultremontem a dalšími a Région wallonne ve věci platnosti arrêtés du gouvernement wallon, du 13 février 2014, portant conditions sectorielles relatives aux parcs d'éoliennes d'une puissance totale supérieure ou égale à 0,5 MW, modifiant l'arrêté du gouvernement wallon du 4 juillet 2002 relatif à la procédure et à diverses mesures d'exécution du décret du 11 mars 1999 relatif au permis d'environnement et modifiant l'arrêté du gouvernement wallon du 4 juillet 2002 arrêtant la liste des projets soumis à étude d'incidences et des installations et activités classées (vyhláška valonské vlády ze dne 13. února 2014 o odvětvových podmínkách pro větrné parky o celkovém výkonu nejméně 0,5 MW, kterou se mění vyhláška valonské vlády ze dne 4. července 2002 o postupu a různých opatřeních k provedení nařízení ze dne 11. března 1999 o povolení v oblasti životního prostředí, a kterou se mění vyhláška valonské vlády ze dne 4. července 2002, kterou se přijímá seznam projektů podléhajících posouzení vlivů a zařazených zařízení a činností, *Moniteur belge* ze dne 7. března 2014, s. 20263, dále jen „vyhláška ze dne 13. února 2014“).

Právní rámec

Mezinárodní právo

Úmluva o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států

- 3 Úmluva o posuzování vlivů na životní prostředí přesahujících hranice států uzavřená v Espoo (Finsko) dne 26. února 1991 (dále jen „úmluva z Espoo“) byla jménem Evropského společenství schválena dne 24. června 1997 a vstoupila v platnost dne 10. září 1997.
- 4 Podle čl. 2 odst. 7 úmluvy z Espoo:

„Posuzování vlivů na životní prostředí požadované touto úmluvou bude uskutečňováno přinejmenším na úrovni projektu navrhované činnosti. Smluvní strany budou ve vhodné míře usilovat o uplatňování zásad posuzování vlivů na životní prostředí v politikách, plánech a programech.“

Protokol o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí k úmluvě z Espoo

- 5 Dne 21. května 2003 podepsala Komise jménem Evropského společenství v Kyjevě (Ukrajina) Protokol o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí k úmluvě z Espoo (dále jen „Kyjevský protokol“). Tento protokol byl schválen rozhodnutím Rady 2008/871/ES ze dne 20. října 2008 (Úř. věst. 2008, L 308, s. 33).
- 6 Podle článku 13 odst. 1 Kyjevského protokolu:

„Každá strana bude usilovat o to, aby zajistila, že hlediska životního prostředí, včetně hledisek zdraví, budou brána v úvahu a budou přiměřeně začleněna do přípravy návrhů politik a právních předpisů, které mohou mít významný vliv na životní prostředí, včetně vlivu na zdraví.“

Aarhuská úmluva

- 7 Posuzování vlivů na životní prostředí se týká rovněž Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí schválená jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 2005/370/ES ze dne 17. února 2005 (Úř. věst. 2005, L 124, s. 1, dále jen „Aarhuská úmluva“).
- 8 Tato úmluva obsahuje v článku 6 ustanovení o účasti veřejnosti při povolování činností. V článku 7 této úmluvy jsou obsažena ustanovení o účasti veřejnosti při tvorbě plánů, programů a politik a v článku 8 ustanovení o účasti veřejnosti na přípravě prováděcích předpisů a obecně použitelných právně závazných normativních nástrojů.

Unijní právo

- 9 Bod 4 odůvodnění směrnice 2001/42 zní:

„Posuzování vlivů na životní prostředí je důležitým nástrojem pro zahrnutí úvah o životním prostředí do přípravy a přijetí některých plánů a programů, které mohou mít významný vliv na životní prostředí v členských státech, protože zajišťuje, aby tyto vlivy vyplývající z provádění plánů a programů byly vzaty v úvahu během jejich přípravy a před jejich přijetím.“

- 10 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Cíle“, stanoví:

„Cílem směrnice je zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí a přispět k zahrnutí úvah o životním prostředí do přípravy a přijetí plánů a programů s cílem podporovat udržitelný rozvoj stanovením, aby v souladu s touto směrnicí některé plány a programy, které mohou mít významný vliv na životní prostředí, podléhaly posouzení vlivů na životní prostředí.“

- 11 Článek 2 uvedené směrnice zní následovně:

„Pro účely této směrnice se:

- a) „plány a programy“ rozumějí plány a programy včetně těch, které jsou spolufinancovány [Evropskou unií], a rovněž jejich veškeré změny:
- které podléhají přípravě nebo přijetí orgánem na národní, regionální nebo místní úrovni nebo které připravuje úřad pro legislativní proces tak, aby mohly být přijaty parlamentem nebo vládou, a
 - které jsou vyžadovány právními a správními předpisy;

- b) „posouzením vlivů na životní prostředí“ rozumí příprava zprávy o vlivech na životní prostředí, provádění konzultací, vzetí v úvahu uvedené zprávy a výsledků konzultací při rozhodování a poskytování informací o rozhodnutí v souladu s články 4 až 9;

[...]“

- 12 Podle článku 3 téže směrnice, nadepsaného „Oblast působnosti“:

„1. Posouzení vlivů na životní prostředí se v souladu s články 4 až 9 provádí u plánů a programů uvedených v odstavcích 2 až 4, které mohou mít významný vliv na životní prostředí.

2. S výhradou odstavce 3 se posouzení vlivů na životní prostředí provádí u všech plánů a programů,

- a) které se připravují v odvětvích zemědělství, lesnictví, rybolovu, energetiky, průmyslu, dopravy, nakládání s odpady, vodohospodářství, telekomunikací, turistiky, územního plánování nebo využívání půdy a které stanoví rámec pro budoucí schvalování záměrů uvedených v přílohách I a II směrnice [Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 26), kterou se od 7. února 2012 zrušuje a nahrazuje směrnice 85/337] nebo

[...]

3. Plány a programy uvedené v odstavci 2, které stanoví využití menších oblastí na místní úrovni, a menší změny plánů a programů uvedených v odstavci 2 vyžadují posouzení vlivů na životní prostředí pouze tehdy, stanoví-li členské státy, že mohou mít významný vliv na životní prostředí.

4. Členské státy určí, zda plány a programy neuvedené v odstavci 2, které stanoví rámec pro budoucí schvalování záměrů, mohou mít významný vliv na životní prostředí.

[...]“

Belgické právo

- 13 Podle čl. 6 § 1 II loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles (zvláštní zákon ze dne 8. srpna 1980 o institucionálních reformách) (*Moniteur belge* ze dne 15. srpna 1980, s. 9434), mají regiony výlučnou pravomoc v oblasti ochrany životního prostředí.

- 14 Směrnice 2001/42 byla do práva Région wallonne (region Valonsko) částečně provedena článkem D. 52 a následujícími knihy I code de l'environnement (zákoník životního prostředí) (*Moniteur belge* ze dne 9. července 2004, s. 54654), jak vyplývá z článku D.51/1 uvedeného zákoníku.

- 15 V bodě 13 čl. D.6 knihy I uvedeného zákoníku jsou definovány „plány a programy“ jako rozhodnutí, s výjimkou rozhodnutí, na něž se vztahuje [code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme, du patrimoine et de l'énergie (Valonský kodex o územním plánování, urbanismu, kulturním dědictví a energetice) (*Moniteur belge* ze dne 19. května 1984, s. 6939, a oprava v *Moniteur belge* ze dne 25. května 1984, s. 7636)], jakož i jejich změny, jejichž předmětem je určení buď povinné posloupnosti úkonů nebo operací stanovených k dosažení jednoho nebo několika zvláštních cílů v souvislosti s kvalitou životního prostředí, nebo účelu či ochranného režimu jedné nebo několika oblastí nebo místa, a to zejména za účelem vymezení rámce, ve kterém může být povoleno provádění určených činností, a která:

- a) jsou připravena nebo přijata orgánem na regionální nebo místní úrovni nebo připravena orgánem za účelem jejich přijetí Parlamentem nebo valonskou vládou;

b) a jsou upravena právními nebo správními předpisy.

Plány a programy stanovené tímto nařízením zahrnují rovněž plány a programy, které jsou spolufinancovány [Evropskou unií].“

16 V článku 2 décret du gouvernement wallon du 11 mars 1999 relatif au permis d'environnement (nařízení valonské vlády ze dne 11. března 1999 o povolení v oblasti životního prostředí) (*Moniteur belge* ze dne 8. června 1999, s. 21114, a oprava v *Moniteur belge* ze dne 22. prosince 1999, s. 48280, dále jen „nařízení ze dne 11. března 1999“) je uveden účel nařízení, kterým je s ohledem na integrovaný přístup k předcházení a snižování znečištění zajistit ochranu člověka nebo životního prostředí před nebezpečími, škodlivými vlivy nebo nepříznivými následky, které může zařízení přímo nebo nepřímo způsobit během svého provozu nebo po jeho ukončení“.

17 Článek 4 tohoto nařízení stanoví:

„Vláda stanoví všeobecné, odvětvové nebo komplexní podmínky s cílem dosáhnout cílů stanovených v článku 2. Tyto podmínky mají podzákonnou právní sílu.

[...]

Tyto podmínky se mohou týkat zejména:

[...]

3) informací, které musí být předkládány orgánům určeným vládou a které se týkají:

a) emisí zařízení;

b) opatření přijatých k omezení škodlivých vlivů na životní prostředí.

[...]“

18 Článek 5 uvedeného nařízení stanoví:

„§ 1. Všeobecné podmínky se použijí na všechna zařízení a činnosti.

§ 2. Odvětvové podmínky se použijí na zařízení a činnosti určitého hospodářského odvětví, na určitém území nebo v odvětví, ve kterém existuje nebo se může objevit zvláštní riziko.

[...]“

19 Článek 1 vyhlášky ze dne 13. února 2014 zní:

„Tyto odvětvové podmínky se použijí pro větrné parky o celkovém výkonu nejméně 0,5 MW, které jsou uvedeny v bodech 40.10.01.04.02 a 40.10.01.04.03 přílohy I [arrêté du 4 juillet 2002 fixant les conditions générales d'exploitation des établissements visés par le décret du 11 mars 1999 (vyhláška ze dne 4. července 2002, kterou se stanoví všeobecné podmínky, kterými se řídí používání zařízení stanovených nařízením ze dne 11. března 1990 (*Moniteur belge* ze dne 21. září 2002, s. 20264, a oprava v *Moniteur belge* ze dne 1. října 2002, s. 44152)].“

20 V článku 5 vyhlášky ze dne 13. února 2014, který je uveden v kapitole III této vyhlášky, nadepsané „Provoz“, se stanoví:

„S výjimkou důvodů údržby nelze v noci na úpatí ani v okolí větrných elektráren rozsvěcovat žádné prostředky osvětlení.“

21 Článek 9 této vyhlášky, který se nachází v téže kapitole III, zní takto:

„Uvnitř parku vně větrných elektráren nesmí přesáhnout magnetické pole vyvolané jejich činností mezní hodnotu 100 mikrotleslů, měřeno ve výšce 1,5 metru od země.“

22 Článek 10 uvedené vyhlášky, který se rovněž nachází v kapitole III, zní takto:

„§ 1. Dopady vrhání stroboskopických stínů vyvolávaných provozem větrných elektráren se omezí na 30 hodin ročně a 30 minut denně v jakékoli zastavěné či v územním povolení řádně schválené obydlené oblasti, která je těmto dopadům vystavena. Tyto dopady jsou zjišťovány s využitím přístupu, který vychází z „nejméně příznivých okolností“, které se vyznačují následujícími parametry:

1. svit slunce od úsvitu do soumraku (za stále jasné oblohy);
2. nepřetržitý chod větrných elektráren (stálá rychlost větru v rozsahu umožňujícím provoz větrných elektráren po 100 % času);
3. rotor větrných elektráren stále směřuje proti slunečním paprskům.

Provozovatel použije veškerá opatření, jež umožní snížit expozici vrhaným stínům, aby dodržel tyto limity.

§ 2. Tyto limity se nepoužijí, pokud stín vyvolaný provozem zařízení neovlivňuje obyvatele v jejich obydlech. V takovém případě musí provozovatel tuto skutečnost prokázat všemi zákonnými prostředky.“

23 Část 1, nadepsaná „Normy hladiny zvuku“, kapitoly V, nadepsané „Hluk“, vyhlášky ze dne 13. února 2014 obsahuje mimo jiné článek 20, v němž jsou vymezeny mezní hodnoty úrovně emisí hluku parků větrných elektráren, a článek 21, v němž jsou stanoveny mezní hodnoty mimo jiné i v závislosti na tzv. „planologických“ oblastech, tj. územních oblastech vymezených podle plánu příslušných orgánů podle jejich účelu využití (obydlené oblasti, zemědělské oblasti, oblasti hospodářské činnosti a další).

Spor v původním řízení a předběžná otázka

24 Valonská vláda přijala dne 21. února 2013 „referenční rámec“, který byl následně změněn v červenci 2013 a jsou v něm uvedena doporučení pro umístování větrných elektráren v regionu Valonsko. Tento nástroj byl doplněn kartografickým dokumentem, který měl sloužit jako rámec pro plánování provádění programu větrných elektráren v regionu Valonsko v rámci programu „v horizontu 2020“ a nazývá se „referenční mapa“. Tato mapa byla předmětem zprávy o vlivech na životní prostředí.

25 V rozmezí od 16. září do 30. října 2013 byl ve všech valonských obcích uspořádán průzkum veřejného mínění. Mezi doklady, které byly v rámci tohoto průzkumu poskytnuty veřejnosti, byly mimo jiné i dokumenty uvedené v předchozím bodě tohoto rozsudku, tj. referenční rámec, referenční mapa a zpráva o vlivech na životní prostředí.

26 Referenční rámec ani referenční mapa však nebyly s konečnou platností přijaty.

27 Valonská vláda mezitím přijala vyhlášku ze dne 13. února 2014.

- 28 Dne 6. května 2014 podal P. D'Oultremont a další předkládajícímu soudu, Conseil d'État (Státní rada, Belgie), návrh znějící na zrušení této vyhlášky. Na podporu svého návrhu P. D'Oultremont a další mimo jiné uvádějí, že tato vyhláška není slučitelná s ustanoveními směrnice 2001/42, neboť region Valonsko přijal uvedenou vyhlášku, ač její ustanovení nebyla posouzena z hlediska vlivů na životní prostředí a nebyl v jejím případě uplatněn postup pro účast veřejnosti.
- 29 Region Valonsko a vedlejší účastnice původního řízení, kterou je Fédération de l'énergie d'origine renouvelable et alternative ASBL (EDORA), mají za to, že tato vyhláška je pojmu „plány a programy“ ve smyslu této směrnice cizí.
- 30 Předkládající soud uvádí, že i přes upřesnění, která uvádí Soudní dvůr v rozsudku ze dne 17. června 2010, Terre wallonne a Inter-Environnement Wallonie (C-105/09 a C-110/09, EU:C:2010:355), nelze jednoznačně odpovědět na otázku, zda lze považovat ustanovení vyhlášky ze dne 13. února 2014 za „plány a programy“.
- 31 Podle uvedeného soudu spočívá problém zejména ve skutečnosti, že ustanovení uvedené vyhlášky jsou oddělena od referenčního rámce a mapování oblastí pro umístování větrných elektráren, uvedených v bodě 24 tohoto rozsudku, a že tato okolnost zbavuje uvedená ustanovení minimálně zčásti programového obsahu pro vytvoření rámce pro výrobu větrné energie.
- 32 Z tohoto hlediska vyhláška ze dne 13. února 2014 nevymezuje „úplný rámec“, tj. soubor koordinovaných opatření upravujících provozování větrných parků s cílem ochrany životního prostředí. Podle předkládajícího soudu zůstává přitom skutečností, že místo, kde budou umístovány větrné elektrárny v obydlených oblastech, musí být určeno po zohlednění norem uvedené vyhlášky, které se týkají mimo jiné hluku a vlivu stroboskopických stínů vznikajících při provozu větrných elektráren.
- 33 Pokud by byla přijata definice pojmu „plány a programy“, kterou uvádí regionální zákonodárce v čl. D.6 bodě 13 knihy I zákoníku životního prostředí, nepředstavovaly by podle předkládajícího soudu samotné odvětvové podmínky od okamžiku, kdy by byly odděleny od referenčního rámce a mapového rámce, v nichž jsou uvedena nejvhodnější místa pro umístění větrných elektráren, „postup pro postupné a systematické provádění opatření za účelem dosažení zvláštního cíle v souvislosti s kvalitou životního prostředí“.
- 34 Předkládající soud dále upřesňuje, že odvětvové podmínky, které jsou stanoveny ve vyhlášce ze dne 13. února 2014, ani nevymezují účel využití nebo režim ochrany jedné nebo více oblastí či určitého místa. Podle předkládajícího soudu se úprava vztahuje na všechny větrné parky bez ohledu na vybrané místo, s jedinou výhradou uzpůsobení hlukových norem v závislosti na vymezení typů zón v územním plánu.
- 35 Podle předkládajícího soudu se však zdá, že z příloh I a II směrnice 2001/42 ve spojení s bodem 47 rozsudku ze dne 17. června 2010, Terre wallonne a Inter-Environnement Wallonie (C-105/09 a C-110/09, EU:C:2010:355), vyplývá, že plán nebo program se nezbytně týká zeměpisně omezené oblasti, jako například „ohrožených oblastí identifikovaných v rámci trvale udržitelného nakládání s dusíkem v zemědělství“ ve smyslu směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (Úř. věst. 1991, L 375, s. 1; Zvl. vyd. 15/02, s. 68), o kterou se konkrétně jedná v posledně uvedeném rozsudku.
- 36 Za těchto podmínek se Conseil d'État (Státní rada, Belgie) rozhodla přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Vyplývá z čl. 2 písm. a) a čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice [2001/42] o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí skutečnost, že vyhláška, která obsahuje různá ustanovení týkající se zřizování větrných elektráren, včetně opatření v oblasti bezpečnosti, kontroly, uvedení do původního

stavu, složení jistoty a norem upravujících hladiny hluku, stanovených s ohledem na planologické oblasti, tedy ustanovení, která upravují vydávání správních povolení opravňujících investora k umístění a provozování zařízení podléhajících bez dalšího posuzování vlivů na životní prostředí podle vnitrostátního práva, má být kvalifikována jako „plán nebo program“ ve smyslu uvedených ustanovení směrnice?“

K předběžné otázce

- 37 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 2 písm. a) a čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/42 vykládány v tom smyslu, že taková vyhláška, o jakou se jedná v původním řízení, která obsahuje různá ustanovení týkající se zřizování větrných elektráren, jež je třeba dodržet v rámci vydávání správních povolení týkajících se umístění a provozování takových zařízení spadá pod pojem „plány a programy“ ve smyslu této směrnice.
- 38 Nejprve je třeba připomenout, že z bodu 4 odůvodnění směrnice 2001/42 vyplývá, že posuzování vlivů na životní prostředí je důležitým nástrojem pro zahrnutí úvah o životním prostředí do přípravy a přijetí některých plánů a programů.
- 39 Dále, jak uvádí generální advokátka v bodě 34 svého stanoviska, vymezení pojmu „plány a programy“ ve vztahu k jiným opatřením, na která se nevztahuje oblast věcné působnosti směrnice 2001/42, se musí řídit základním cílem uvedeným v jejím článku 1, kterým je podrobit plány a programy, které mohou mít významný vliv na životní prostředí, posouzení vlivů na životní prostředí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. února 2012, *Inter-Environnement Wallonie a Terre wallonne*, C-41/11, EU:C:2012:103, bod 40 a citovaná judikatura).
- 40 Z toho vyplývá, že s ohledem na účel této směrnice, kterým je zajistit vysokou úroveň ochrany životního prostředí, musí být ustanovení vymezující její oblast působnosti, a zejména ustanovení definující opatření, která jsou zamýšlena touto směrnicí, vykládána široce (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. března 2012, *Inter Environnement Bruxelles a další*, C-567/10, EU:C:2012:159, bod 37; a rozsudek ze dne 10. září 2015, *Dimos Kropias Attikis*, C-473/14, EU:C:2015:582, bod 50).
- 41 Pokud jde o čl. 2 písm. a) směrnice 2001/42, definice pojmu „plány a programy“ podle tohoto ustanovení uvádí kumulativní podmínku, podle níž musí takové plány a programy jednak podléhat přípravě nebo přijetí orgánem na národní, regionální nebo místní úrovni nebo je musí připravovat úřad pro legislativní proces tak, aby mohly být přijaty parlamentem nebo vládou, a jednak musí být vyžadovány právními a správními předpisy.
- 42 Ze zjištění předkládajícího soudu vyplývá, že vyhláška ze dne 13. února 2014 byla připravena a přijata regionálním orgánem, kterým je v projednávané věci valonská vláda, a že je tato vyhláška vyžadována ustanoveními nařízení ze dne 11. března 1999.
- 43 Podle čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/42 se s výhradou odstavce 3 uvedeného článku stanoví, že se posouzení vlivů na životní prostředí provádí u všech plánů a programů, které se připravují mimo jiné v odvětví energetiky a stanoví rámec pro budoucí schvalování záměrů uvedených v přílohách I a II směrnice 2011/92.
- 44 Je rovněž nesporné, že se vyhláška ze dne 13. února 2014 týká odvětví energetiky a přispívá k vymezení rámce pro provádění projektů větrných parků, které patří mezi záměry uvedené v příloze II směrnice 2011/92.

- 45 Pokud jde o pojem „plány a programy“, třebaže se tento pojem vztahuje na určité území, nic to nemění na tom, že ze znění čl. 2 písm. a) směrnice 2001/42 ani ze znění čl. 3 odst. 2 písm. a) téže směrnice nevyplývá, že by se uvedené plány nebo programy musely vztahovat na využití určité dané oblasti. Ze znění uvedených ustanovení totiž vyplývá, že mají širší dosah a vztahují se na využití oblastí nebo ploch obecně.
- 46 Podle zjištění předkládajícího soudu se přitom vyhláška ze dne 13. února 2014 týká celého území regionu Valonsko a mezní hodnoty, které stanovuje v oblasti hluku, úzce souvisejí s tímto územím, neboť tyto mezní hodnoty se stanovují v závislosti na různém účelu využití dotčených zeměpisných oblastí.
- 47 Pokud jde o skutečnost, že vyhláška ze dne 13. února 2014 nevymezuje ve vztahu k odvětví větrných elektráren rámec s dostatečnou úplností, je třeba připomenout, že posouzení kritérií, jež jsou uvedena v čl. 2 písm. a) a čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/42, podle nichž se určuje, zda může taková vyhláška, jako je vyhláška dotčená ve věci v původním řízení, spadat pod uvedený pojem, musí být mimo jiné prováděno s ohledem na cíl uvedené směrnice, který, jak vyplývá z bodu 39 tohoto rozsudku, spočívá v tom, aby byla posouzení vlivu na životní prostředí podrobena rozhodnutí, jež mohou mít významný vliv na životní prostředí.
- 48 Kromě toho je třeba, jak zdůraznila generální advokátka v bodě 55 svého stanoviska, zamezit možným strategiím obcházení povinností stanovených ve směrnici 2001/42, jež mohou mít podobu roztržštěných opatření, čímž by se snižoval užitečný účinek této směrnice (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. března 2012, *Inter Environnement Bruxelles a další*, C-567/10, EU:C:2012:159, bod 30 a citovaná judikatura).
- 49 S ohledem na tento cíl je třeba uvést, že pojem „plány a programy“ se týká veškerých aktů, kterými se stanovením pravidel a kontrolních postupů, které se použijí v dotčeném odvětví, vymezuje podstatný soubor kritérií a podmínek pro schvalování a provádění jednoho nebo více z projektů, které mohou mít významný vliv na životní prostředí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. září 2012, *Nomarchiaki Aftodioikisi Aitolokarnanias a další*, C-43/10, EU:C:2012:560, bod 95 a citovaná judikatura).
- 50 V projednávané věci je třeba připomenout, že vyhláška ze dne 13. února 2014 se týká zejména technických norem, podmínek provozu (mimo jiné stroboskopických stínů) předcházení haváriím a požárům (mimo jiné zastavení větrné elektrárny), norem v oblasti hluku, navrácení do původního stavu a složení finanční jistoty za provoz větrných elektráren. Takové normy mají dostatečný význam a rozsah k tomu, aby vymezovaly podmínky, které se použijí pro dotčené odvětví, a rozhodnutí v oblasti životního prostředí, která jsou v rámci uvedených norem stanovena, mají vymezovat podmínky, za nichž mohou být v budoucnu schvalovány konkrétní záměry umístování a provozu větrných elektráren.
- 51 Konečně francouzská vláda na základě Aarhuské úmluvy a Kyjevského protokolu navrhuje, aby se pojem „plány a programy“ odlišoval od pojmu „obecná právní úprava“, pod který podle ní spadá vyhláška ze dne 13. února 2014, čímž by se na ni nevztahovala oblast působnosti směrnice 2001/42.
- 52 K uvedenému je třeba zdůraznit, že ze samotného znění čl. 2 písm. a) první odrážky této směrnice vyplývá, jak potvrzuje judikatura připomenutá v bodě 49 tohoto rozsudku, že se pojem „plány a programy“ může vztahovat na normativní akty přijaté v podobě právního nebo správního předpisu.
- 53 Dále, jak zdůraznila generální advokátka v bodě 70 svého stanoviska, se směrnice 2001/42 odlišuje od Aarhuské úmluvy a Kyjevského protokolu v tom, že v ní nejsou obsažena právě zvláštní ustanovení pro politiky nebo obecné předpisy, které by vyžadovaly vymezení vůči „plánům a programům“.

- 54 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že na položenou otázku je třeba odpovědět tak, že čl. 2 písm. a) a čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/42 musí být vykládány v tom smyslu, že taková vyhláška, o jakou se jedná v původním řízení, která obsahuje různá ustanovení týkající se zřizování větrných elektráren, jež je třeba dodržet v rámci vydávání správních povolení týkajících se umístování a provozování takových zařízení, spadá pod pojem „plány a programy“ ve smyslu této směrnice.

K nákladům řízení

- 55 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Článek 2 písm. a) a čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí musí být vykládány v tom smyslu, že taková vyhláška, o jakou se jedná v původním řízení, která obsahuje různá ustanovení týkající se zřizování větrných elektráren, jež je třeba dodržet v rámci vydávání správních povolení týkajících se umístování a provozování takových zařízení, spadá pod pojem „plány a programy“ ve smyslu této směrnice.

Podpisy.